Η Λογιστική Κόστους στην λήψη απόφασης σε μια Μονάδα Υγείας

Εισηγητής: Χρήστος Σαρηγιαννίδης

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Κόστος είναι το αριθμητικό μέγεθος που αντιπροσωπεύει τα ποσά που δαπανήθηκαν για την απόκτηση υλικών ή άυλων αγαθών και υπηρεσιών, με σκοπό την χρησιμοποίησή τους για την πραγματοποίηση εσόδων από πωλήσεις ή για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ = ΕΣΟΔΟ – ΚΟΣΤΟΣ ΕΣΟΔΟΥ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Με σκοπό τον έλεγχο του κόστους και την χρησιμοποίησή του για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, είναι αναγκαία η κατάταξη του σε κατηγορίες .
- - Η κατάταξη αυτή γίνεται με την χρησιμοποίηση διαφόρων κριτηρίων.

Κάποια από τα σημαντικότερα κριτήρια είναι :

- Το κριτήριο του είδους
- Το κριτήριο του προορισμού
- Το κριτήριο του τρόπου ενσωματώσεως στο κόστος των κατ' είδος στοιχείων
- Το κριτήριο του χρόνου προσδιορισμού του
- Το κριτήριο της ενσωματώσεως ή μη, μιας δαπάνης στο λειτουργικό κόστος
- Το κριτήριο της συμπεριφοράς των στοιχείων του κόστους όταν μεταβάλλεται το επίπεδο απασχόλησης ή δραστηριότητας

Η ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΤ’ ΕΙΔΟΣ (σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. & το κλαδικό Λ.Σ. Δ.Μ.Υ.)

- Αμοιβές και έξοδα προσωπικού
- Αμοιβές και έξοδα τρίτων
- Παροχές τρίτων
- Διάφορα έξοδα
- Τόκοι και συναφή έξοδα
- Αποσβέσεις παγίων
- Προβλέψεις εκμετάλλευσης
- Αποθέματα (αναλώσεις)

Η ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ

- Κόστος κατά λειτουργία (π.χ. λειτουργία παραγωγής, διάθεσης, διοίκησης , έρευνας, ανάπτυξης, χρημ/σεως)
- Κόστος κατά πεδίο ευθύνης (το κόστος λειτουργικής ή οργανωτικής υποδιαίρεσης που έχει ορισθεί υπεύθυνο πρόσωπο με την αναγκαία εξουσία και αρμοδιότητα)
- Κόστος κατά φορέα (προιόν , υπηρεσία)
- Κόστος κατά κέντρο κέρδους (τομείς δραστηριότητας που σχηματίζουν ξεχωριστό κέρδος)

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΕΩΣ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ

- Άμεσο κόστος (Direct cost)
- Το κόστος που ενσωματώνεται στην λειτουργία , το προιόν , την υπηρεσία κ.λ.π. άμεσα, με τρόπο εμφανή και χωρίς προηγούμενη κατανομή. Π.χ. άμεση εργασία, άμεσα υλικά κ.λ.π.
- Έμμεσο κόστος (Indirect cost)
- Το κόστος που αφορά δύο και περισσότερες λειτουργίες , προϊόντα , υπηρεσίες κ.λ.π. Π.χ. ο μισθός ενός Γ. Διευθυντή.

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος προϋπολογιστικό:

- Είναι το κόστος που υπολογίζεται εκ των προτέρων με βάση ποσοτικά δεδομένα , τεχν. προδιαγραφές κ.λ.π. τα οποία αποτιμώνται σε τιμές που προβλέπεται να ισχύουν κατά το χρόνο που αναμένεται να αποκτηθούν .

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (συνέχεια……..)

Πρότυπο κόστος:

- Είναι το κόστος το οποίο προσδιορίζεται εκ των προτέρων, αλλά η ακολουθούμενη διαδικασία προσδιορισμού των στοιχείων του (χρησιμοποιεί δεδομένα που έχουν επαληθευθεί πειραματικά κ.λ.π.), το καθιστά πολύ αξιόπιστο και ικανό να χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση πολλών αναγκών της επιχειρηματικής ζωής .

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (συνέχεια……..)

Το πραγματικό ή ιστορικό κόστος:

- Είναι το κόστος που υπολογίζεται εκ των υστέρων , αφού έχει πραγματοποιηθεί . Είναι η πλέον διαδεδομένη κατηγορία κόστους και με βάση αυτό προσδιορίζονται τα επίσημα αποτελέσματα των οικονομικών μονάδων

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΕΩΣ Ή ΜΗ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Κοστολογήσιμες δαπάνες:

- Είναι δαπάνες οργανικές , ομαλές και κανονικές, αφορούν την κανονική λειτουργία του οργανισμού.

Μη κοστολογήσιμες δαπάνες:

- Είναι δαπάνες ανόργανες , ανώμαλες και μη κανονικές σε σχέση με την λειτουργία της επιχείρησης (π.χ. ζημιά από φωτιά ή σεισμό , κλοπή κ.λ.π.) . Επίσης το κόστος που αντιστοιχεί στην αδράνεια τμήματος ή συνόλου του οργανισμού.

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Ή

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σταθερό κόστος (Fixed cost)

- Είναι το κόστος που παραμένει αμετάβλητο για μια δοσμένη χρονική περίοδο (εξάμηνο , έτος κ.λ.π.) άσχετα με το αν η απασχόληση του τμήματος ή της επιχείρησης αυξομειώνεται

  (π.χ. τα ενοίκια κτηρίων)

Μεταβλητό κόστος (Variable cost)

- Είναι το κόστος το οποίο μεταβάλλεται ανάλογα με την μεταβολή της απασχόλησης ή της παραγωγής (π.χ. πρώτες ύλες , άμεση εργασία) .

Παράδειγμα:
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΞΟΝΙΚΟΥ ΤΟΜΟΓΡΑΦΟΥ

Έσοδα από εξετάσεις Αξονικού:		10.000.000,00	100%
Μείον:			
α. Μεταβλητό Κόστος Παραγωγής:	4.000.000,00		
β. Μεταβλητό Κόστος Λειτουργιών: (Διοίκησης, Διάθεσης, Χρηματοδοτήσεως, Έρευνας και Ανάπτυξης)	2.000.000,00	6.000.000,00	60%
Μεταβλητό ή Οριακό περιθώριο κέρδους:		**4.000.000,00**	**40%**
Μείον:			
Ολικό σταθερό κόστος Λειτουργιών: (Διοίκησης, Διάθεσης, Χρηματοδοτήσεως, Έρευνας και Ανάπτυξης)		3.000.000,00	30%
ΚΕΡΔΟΣ		**1.000.000,00**	**10%**

Ανάλυση αποτελεσμάτων παραδείγματος:

- Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι το "περιθώριο κέρδους" αντιπροσωπεύει το 40% των εσόδων .
- Το ποσοστό αυτό προορίζεται να καλύψει το σύνολο του <u>σταθερού κόστους</u> και το <u>καθαρό κέρδος</u> (30% + 10% = 40%).
- Όταν το καθαρό κέρδος είναι μηδέν, τότε το σύνολο του περιθωρίου του κέρδους ισούται με το <u>ολικό σταθερό κόστος</u> .

Ανάλυση αποτελεσμάτων παραδείγματος: (συνέχεια....)

- Με βάση τα παραπάνω δεδομένα , το ύψος των πωλήσεων
- (εσόδων) στο οποίο το περιθώριο του κέρδους καλύπτει ή ισούται με το ολικό σταθερό κόστος , προσδιορίζεται με βάση τη σχέση :
-
- ΟΛΙΚΟ ΣΤΑΘΕΡΟ ΚΟΣΤΟΣ = ΕΣΟΔΑ * % ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ
- ή 3.000.000,00 = έσοδα * 0,40
- Άρα έσοδα = 3.000.000,00 : 0.40 = 7.500.00.00 ευρώ

Ανάλυση αποτελεσμάτων παραδείγματος: (συνέχεια….)

- Ο συντελεστής " περιθωρίου κέρδους " επί των εσόδων έχει μεγάλη σπουδαιότητα και χρησιμότητα, γιατί εμφανίζει με ιδιαίτερη σαφήνεια τι ποσοστό από κάθε νομισματική μονάδα αύξησης των πωλήσεων προστίθεται στα κέρδη , από την στιγμή που αυτό έχει ήδη καλυφθεί και με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν έχει μεταβληθεί.